

Den usikre hund

Med indlevelse og tålmodig træning kan man opbygge en hunds selvtillid og gøre den tryk i forhold til det, der skræmmer den.

Af hundeadfærdsbehandler Merethe Børgart

Foto: Jette Jensen

Der kan være mange grunde til, at vores hunde er usikre, og det kan komme til udtryk i forskellige situationer. Nogle hunde kan være utrygge, fordi de er mangelfuldt socialiseret, nogle er født med en usikkerhed, og andre kan blive det efter gentagne uheldige oplevelser.

Den generelle usikkerhed influerer på hele hundens liv og på, hvordan den reagerer. En usikker hund har ofte et forhøjet stressniveau, netop fordi usikkerheden præger den så meget - og er der hele tiden. Lad os se på, hvad vi som hundeejere kan gøre for at fjerne eller mindske usikkerheden.

Oplæring af en ængstelig hvalp

Faktisk kan man allerede i hvalpeperioden få et billede af, hvilken

type hund der udvikler sig til en usikker hund. Det er oftest den hvalp, som sidder tilbage, når resten af kullet kommer stormende hen for at møde den fremmede, der er kommet for at kigge på hvalpe. Eller den hvalp, som skal lokkes væk fra sit trygge hjørne, og som måske også bliver kanøflet af sine kuldsøskende.

Der er som sådan ikke noget i vejen med at vælge denne hvalp, når blot man er klar over, hvilket arbejde der ligger foran én for at give den et godt hjem.

Det er helt almindeligt, at vores hvalpe lige skal vænne sig til nye omgivelser, det at køre bil, møde cyklister, andre hunde (som ikke ligner brødre, søstre og forældre), børn i forskellige aldre og andre nye ting i livet. De fleste hunde vil gradvist vænne sig til at møde dis-

se ting, og hvis man selv er forberedt med gode hundeguffer, kan man nå langt i forhold til at "fortælle" hunden, at det er fantastisk at møde eksempelvis cyklister, ved at give den guffer samtidig med, at de passerer. På den måde vil de fleste hunde kæde en behagelig oplevelse sammen med det, de møder - og næste gang ikke være lige så tilbageholdende. Hvis man samtidig holder kontakt med hunden og gør det en del gange i træk, kan det faktisk lade sig gøre, når den fremover ser cyklister, at den automatisk søger øjenkontakt, fordi den har lært, at det giver en godbid.

For at kunne sætte sig ind i hundens forbehold over for det, den møder, er det en fordel at se verden med hundens øjne, og i forlængelse af det gøre nye ting til behagelige ting. Det er tit en fordel, hvis

man har en hund i forvejen, som er tryk ved disse ting, for hvalpen vil helt naturligt kigge på den voksne hund og se, hvordan den tackler situationen, og dermed vil hvalpen hurtigere blive tryk, når den voksne hund også er det.

Ældre hunde kan lære at overvinde usikkerhed

Det hænder naturligvis også, at vi får en hund, som er ældre end otte uger. Det kan være en ældre hvalp eller en voksen hund, og der kan her ligge et større arbejde for at rette op på de ting, som ikke er optimale. Men faktisk gælder samme opskrift som for den lille hvalp: Gør de møder, hvor hunden er utryk, til noget godt og spændende, og så er maden altså den bedste motivation - altså den lækre mad: fx ostehaps, skinketern, tørret fisk eller andet, som hunden har svært ved at stå for.

Min egen nu afdøde Nevil var opvokset i byen. Han havde det fint med masser af mennesker, strøgture var lige ham, store busser der koblede ud, larmende cyklister og børnehaver var også ren fest set med hans øjne. I starten fik han gode guffer, hver gang vi mødte nogen, og tit havde de også selv guffer med, så han lærte tidligt, at det var fantastisk at møde mange mennesker, der kunne larme.

Da jeg flyttede på landet, og han var syv år gammel, var det lidt af en omvæltning for ham. Ingen tvivl om, at han nød haven og de ekstra lange gåture uden snor, men han blev faktisk temmelig forskrækket, første gang han så og hørte en fasan i haven. Men efter nogle gange var det helt i orden for ham.

På en gåtur var vi forbi én af gårdene i landsbyen, og der stod heste og køer. Da slog han alle fire ben i og gøede. Så store dyr havde han ikke set tidligere - men også det vænnede han sig til efterhånden. Og han blev ved med at være god i byen og glad for mange mennesker.

Min tæve Amanda er kommet til mig i en lidt senere alder, og hun

er rigtig god til at bo på landet. Hun går fint forbi heste og køer, blinker ikke et sekund, når fasanen skræpper i haven, og er helt dus med traktorer m.m.

Men at tage hende med på bytur synes hun ikke er dejligt på trods af, at hun har fået byture med jævne mellemrum. Men hun lader til at glemme det fra den ene gang til den anden. Hun bliver virkelig stresset, når der er tæt mellem husene, og andre mennesker skal tæt forbi hende på fortovet. Hun er så afgjort bedst til marker og skove - for det er det, hun i sit liv har fået mest af og derfor er mest tryk ved.

Vi er nødt til at betragte vores hunde i et større perspektiv for at forstå, hvorfor de kan reagere anderledes, når de bliver stillet over for situationer, som de kun sjældent eller aldrig har været i tidligere.

Jeg må dog også lige tilføje, at der jo er hunde, som ikke lader sig mærke med noget som helst, uanset hvor i alverden man tager dem med hen - og det er i sig selv en velsignelse at være hundeejer af sådan et eksempel.

Hvordan ser vi, om hunden er usikker?

En usikker hund vil som oftest have et kropssprog, der er dæmpende, dvs. lav logrende haleføring eller måske halen mellem benene. Ørerne vil være lagt tilbage, mundvigene kan også være lidt tilbagetrukne, og øjnene bliver også lidt mindre. Det kan faktisk se ud, som om hunden går i modvind, og vægten er hovedsagelig på bagkroppen.

Hvis en usikker hund presses for meget eller presses op i en krog (hvis det er mennesker, den er usikker på), kan den for at forsvare sig knurre, vise tænder og i sidste instans bide. Populært kaldes sådan en hund en "angstbider".

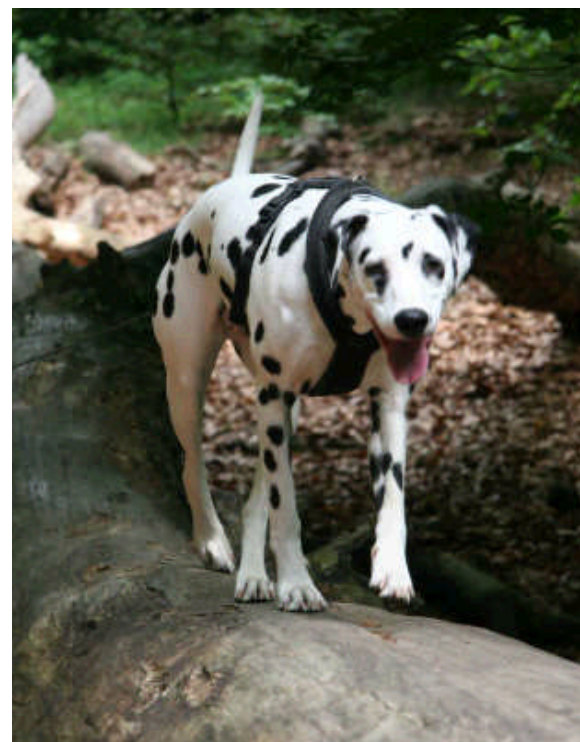
Det værste, man kan gøre i en sådan situation, er at skælde hunden ud. Det kan i værste fald medføre, at hunden simpelthen undlader at signalere, at den er usikker (ved at knurre og trække sig) og i stedet går direkte til at

forsvare sig. Den bliver jo ikke mere sikker på situationen ved at blive skældt ud. Tværtimod mister den faktisk tillid til os - og føler, at den selv må klare situationen fremover.

Det, at hunden knurrer, er i langt de fleste tilfælde ensbetydende med, at den er usikker - og det bedste vi kan gøre er at stoppe det, som vi er i gang med, og som tilsyneladende skaber utryghed hos vores hund. Kun ved at vise den respekt kan vi opnå tilliden, så hunden ikke længere knurrer, men føler sig sikker på situationen. Det kan være forskellige situationer, men den klassiske er nok madskål eller kødben. Når hunden knurrer over sin madskål, vil det være optimalt, at vi går forbi og smider en virkelig lækker ting ned i den. Således lærer hunden, at det er fantastisk, at vi passerer, mens den spiser - og bliver dermed tryk over for vores hensigter.

Usikkerhed i mødet med andre hunde

Hvis vores hund evt. er blevet overfaldet en eller flere gange, kan det udvikle sig til, at den farer frem, når den møder andre hunde. Det handler oftest om usikkerhed, og i den situation bliver angreb det

bedste forsvar. Så ved at træne hunden til at synes, at det er godt at møde andre hunde, kan vi tit undgå disse situationer, hvor de nemt kan blive aggressive i hver sin snor.

Ved den type træning skal man først finde ud af, hvor lang tid der går, før hunden begynder at reagere, og så startes træningen, inden den grænse nås. Også her vil jeg anbefale virkelig lækre godbidder, således at hundens opmærksomhed er fanget, når den anden hund kommer nærmere. Undgå, at det sker på samme fortovej, hold gerne god afstand - netop for at opbygge tilliden hos hunden. Efterhånden, som det går bedre og bedre, kan man være tættere og tættere på de hunde, som passerer.

Er problemet virkelig stort og har været længe, vil jeg anbefale, at man kontakter en professionel adfærdsbehandler til at hjælpe med at løse det.

Det behøver ikke kun at være tidligere overfald, der giver den adfærd. Det kan også være, at hunden ikke har oplevet nok social kontakt i sit liv, og den derfor er usikker på, hvordan den skal opføre sig for at undgå konflikt.

Og det kan naturligvis også være en fremfusende adfærd, fordi hunden virkelig gerne vil hen for at lege. Derfor er man nødt til at kigge nøje på kropssproget, haleføringen og lytte på gøen, knurren eller andre lyde fra hunden.

Generel træning af den usikre hund

Ud over at gøre de situationer, hvor hunden er usikker, til nogle situationer hvor hunden synes, det er behageligt, så kan man arbejde med selvtilliden helt generelt.

For at bygge en god selvtillid op er det rigtig godt at sætte hunden på daglige opgaver, som man har en forventning om, at den kan løse. Det kan være, at maden skal findes på græsplænen - lugtesansen fejler ikke noget hos vores hunde - så det kan være en rigtig god indgangsvinkel.

Man kan sætte krus med bunden i vejret og lægge mad under. Så skal hunden skubbe krusene væk for at få maden. Er det en lydfølsom hund, så vælg krus eller underlag, der ikke larmer.

Man kan også lægge et håndklæde eller viskestykke på gulvet og putte en godbid ind under. Så skal hunden finde ud af, hvordan den kommer under stoffet for at få sin belønning.

Derudover findes der en mængde forskellige problemløsnings-ting i handlen. Der er aktivitetsbolde, -terninger, trælegetøj til hunde og meget andet - alle beregnet til at gemme maden i. Hunden skal finde det, uden at der skal ødelægges noget.

Så jeg kan ikke anbefale paprør el. lign., hvor hunden skal splitte

det ad for at få belønning. Man risikerer, at hunden lærer, at det gælder om at være destruktiv - og det er jo ærgerligt, hvis det er farmors håndtaske, den næste gang vil problemløse på.

Forskellige former for kropslig udfoldelse er også godt. Det kan være at balancere på træstammer, kravle under borde og stole, springe over forhindringer m.m. Det behøver ikke være agility. Men det er en god aktivitet for en usikker hund, forudsat at det er med den rette indlæring - og at den ikke falder ned fra forhindringerne.

Til slut vil jeg blot opfordre til ikke at skælde den usikre hund ud - men at skabe situationer, hvor det er muligt at få givet hunden ros for at udføre en opgave - eller fx for at turde tage et skridt hen over en gyngende grund eller snuse til en plasticpose, der mødes på gåturen. Tænk på at opbygge selvtilliden ved hjælp af ros!